



Sefa Koyuncu

Yaşadıkça

sefa.koyuncu@tg.com.tr

San'atkâr Padişah

Vefatının 95. yılında rahmet ve minnetle yâd ettiğimiz **Sultan II. Abdülhamid Han**'in, büyük siyasi dehâsının yanı sıra yüksek nitelikler sergileyen bir tasarımcı, sedef kakma ve ahşap oyma ustası olduğunu biliyor muydunuz?

Emekli subay **Ethem Özasan**'dan dinleyelim:

"1943 yılında **Beyoğlu Tereke Hâkimliği Müzayedesi**'nden bir mobilya aldım. Üzerinde kim tarafından yapıldığına dair bir işâret yoktu. İşçiliğine hayran kaldığım mobilyanın ne yazık ki eve taşınırken üzerinde çizikler oluşmuştu. Tamiri için **İstanbul**'daki en iyi ahşap ustalarına götürdüm. Hiçbir usta tamir işini, üzerindeki ince işçiliğin orijinali gibi olamayacağını düşünerek yapmak istemedi. O zamanlar 76 yaşında olan bir ustayı, binbir rica ile evime getirdim. İhtiyar mobilyayı görünce, 'Hey Allah'ım, hey!' diye bir iç çektikten sonra, dedi ki: 'Bey, bunları biz yaptık. Hepsisi, **Sultan Abdülhamid** merhumun **Yıldız Sarayı Marangozhanesi**'nden çıkmadır. Bu takım yapılırken ben, 15-16 yaşlarında çirak olarak orada bulunuyordum. Bu takım, **Alman İmparatoru II. Wilhelm**'in o tarihlerde **İstanbul**'u ziyaretinden sonra marangozhaneye bizzat **Padişah** tarafından sipariş edilmişti. **II. Abdülhamid**'in ahşap ustalığını işitmişsinizdir. Ben de şahit oldum. Bazı günler kendisi de uğrar ve bu takımın üzerinde çalışırdı. Bunların hepsi 18 parçaydı."

ABDÜLHAMİD TUĞRASI

Sultan Abdülhamid'in yaptığı eserlerde genel olarak **Arapça Ayn ve He harfi**, tuğrası ya da **A.H** harfleri vardır. **Padişah**ın eserleri, **Yıldız Sarayı** başta olmak üzere, diğer saray ve müzelerde, camilerde, hânedan soyundan olan torunlarında, çeşitli koleksiyonerlerde mevcuttur.

1897 Osmanlı-Yunan Harbi'nin kazanılmasından dolayı mutlu

olan **Padişah**; gazilerin hepsini **İstanbul**'un önemli hastanelerde tedavi ettirip, sağlık durumlarının takibi için bir görevliyi her gün hastaneye yollamıştır.

Sultan o günlerde, **Marangozhane Müdürü Mehmet Efendi**'ye der ki:

"**Mehmet Usta**, 150 tane baston ağacı kes..."

"Ferman Efendimizin. Lâkin bu kadar baston ağacı ne olacak?"

"Tahkik ettim, gazilerimizin çoğunun ayaklarından yaralandığını öğrendim. Bunlar iyi olsalar da, yürümek için bastona muhtaç kalacaklar. Hastaneden çıkıp memleketlerine giderken, kendilerine birer baston hediye edeceğim."

BÖYLE ZEVLER EDİNİN

Abdülhamid Han, **Selanik**'e sürgün edildiği günün ertesinde **Yıldız Sarayı**'ndaki saatçilik ve marangozluk alet ve malzemelerinin ne zaman geleceğini **Fethi Bey**'e sormuş ve cevabı beklemeden şöyle demişti: "Böyle alışkanlıklar, meşgaleler, zevkler edininiz. Ben bunlara, şehzadelüğüm zamanında merak ettim. Hükümdarlığımda da vakit buldukça değil, vakit ayırarak devam ettim. Bugün benim için yalnızca meşgale değil, teselli de oluyor. Ecdâd-ı izâmım (büyük dedelerim) içinde hemen hemen hepsinin daha âli ve tatminkâr alışkanlıkları vardı. Çoğu, hüsn-ü hat (güzel yazı), şiir, edebiyat ile meşgul idiler." (Hatice Ürün, İSMEK El Sanatları dergisi, 8. sayı, s.122)

Sultan, gençlik hatıralarını anlatırken de şöyle der: "Gençlerimiz memur, asker veya ulemâdan olmayı istiyor. Neden, **Osmanlı**, büyük bir tüccar, mâhir bir san'atkâr veya bir fen adamı olmayı düşünmüyor? Ben de ahşap sanatı ile meşgul olduğumdan halka iyi bir numune sayılırım. Şimdiye kadar böyle çalışmaya alışılmamış olmasına pek yazık!"

Sözün özü:

-**Sultan Abdülhamid Han** tasarımı mobilyalardan bir tekinin değeri, bugün bile çok yüksektir!..



Makaleyi, yazarın sesinden dinlemek için QR kodunu okutun.